

materialo, per kiu oni ĉirkaŭigas pentraĵon, spegulon, fenestron ktp : *la orla* ~o mirinde reliefigis la nigran figuron de la maljunulino (Kp GARNITURO). 2 Vidaĵo, kiu ĉirkaŭas ion : *la urbo kuŝis en* ~o el freŝa verdaĵo ; *la palaco liveris bonegan* ~on al nia kongreso (Kp FONO). 3 Ĉio, kio ĉirkaŭas ian okazaĵon ; cirkonstancoj ĉirkaŭantaj ĉefan pasaĵon : *la disdonado de la diplomoj okazis samtage, en la* ~o de adiaŭa vespero aranĝita je la honoro de nia fremda samideano ; *la historia* ~o de tiu citaĵo estas sufiĉe konata. 4 Difinitaj limoj de la reguloj k celoj de iu organizo, doktrino aŭ verko : *establi novan organizon en la* ~o de nia asocio ; *tiu agado okazas ekster la* ~o de nia ofico ; *ni proponas nur krei neŭtralan eksterlan* ~on, kiu povus unuigi inter si ĉiujn memstare pensantajn homojn Z ; *la naciaj* ~oj ; *krevis la malnovaj* ~oj de la sciencoj. -1 Z (tr), en -1gl. 1 Ĉirkaŭigi per ~o : *en -1gi fotografajn ;* ~i fenestron per cedro Z ; *ore -1ta kameo* Z. 2 Ĉirkaŭi, kvazaŭ ~o : *la herbejo estis en -1gita de altaj montoj Z ;* *blue -1taj okuloj* Z. Rm. : Estus preferinde uzi **enkadrigi** en la 1-a propra senco, k **kadri** en la 2-a metafora.

kadrato (Ti). Malgranda vergo, havanta kvadratan sekcon, iom pli malalta ol presliteroj k uzata por apartigi kompositajn vortojn, por intermeti presliterojn ktp. ~eto. Malgranda k mallarga ~o.

kaduceo. Vergo provizita per du flugiletoj, ĉirkaŭ kiu volviĝas du serpentoj, atributo de Merkur.

* **Kaduka**. 1 Baldaŭ falonta, ruiniga (io) : ~a dometo Z, barilo Z, muro ; *malhela k* ~a urbo apud la Rejno (Kp ŜANCELIGA, KLINGANTA, VERMOTRUA, VELKA, PUTRA, ŜIMA). 2 Baldaŭ mortonta, malforta, malsanema pro maljuneco (iu) : *mia patro estis neniel* ~a, *kiam li mortis* Z ; ~ulo ; *la surdeco estas unu el la plej oftaj -aĵoj de la maljunuloj ;* ~ulejo. 3 Baldaŭ finiĝonta, malaperonta, nedaŭra, nefirma (io) : *sur la nubo la suno pentris -ajn ĉielarkajn figurojn* B ; *la lago kuŝis sub* ~a nebulo B ; ~aj esperoj B ; *homaj intencoj estas -aj kompare kun la dekretoj de l' ĉielo* B ; *sen mi viaj aferoj estus tre -aj* Z ; ~a vidpunkto ; *la entreprenado estas en* ~a stato. 4 (io) Perdinta sian juran efikon pro transpaŝo de difinita templimo,

senvalidiĝinta : ~a klaŭzo. ~eco. Stato de iu aŭ io ~a (Kp KREPUSKO, AGONIO). ~ega. Senkonsciiginta pro granda maljuneco. ~egeco. Senkonsciiga malsano de la maljunuloj. ~igli. Igi ~a : ~iginta morale k mense Z (Kp VELKI, KONSUMIĜI).

* **Kafo**. 1 Semgrajnoj de ~arbo. 2 Trin-kajo preparita el tiuj grajnoj. ~arbo, ~ujo. Araba arbo el fam. rubiacoj (*coffea arabica*). ~ejo. Loko, kie oni trinkas ~on k aliajn sensoifigaĵojn. ~kruĉo. Vazo por fari aŭ enteni la ~trinkaĵon. ~ujo, ~skatolo. Ujo por konservi la ~grajnojn.

kafeino ☞ ☞. Alkaloido ekstraktita el kafo, uzata en la medicino por fortigi k stimuli la koron aŭ nervojn.

kaftano Z. Longa drapa vesto de Judoj k Turkaj.

* **Kaĝo**. 1 Portebla loĝejo, el metal-fadenoj aŭ lignaj vergetoj, en kiu oni konservas vivajn birdojn aŭ malgrandajn bestojn. 2 Portebla aŭ fiksa granda loĝejo, el feraj stangoj k kradoj, por enfermi sovaĝajn bestojn aŭ homojn.

* **Kahelo**. Plato el ia ajn materio, krom ligno, kiun oni uzas por pavimi aŭ tegi internon de domo, fornon ktp. Kp CERAMIKO, FAJENCO.

* **Kaj**. Konj. liganta du frazojn, poziciojn aŭ vortojn havantajn saman gramatikan rolon, k signifanta « plie, aldone ». Rm. : Kelkfoje **kaj...** kaj estas uzata anstataŭ **tiel...** kiel : ~ mi ~mia frazo Z.

Kajo. 1 Terbenkego, firmigita per muro, laŭlonge de rivero aŭ ĉe la marbordo, uzata kiel strato aŭ elŝipiĝejo. 2 Alta trotuaro konstruita laŭlonge de fervojo por ebligi al la pasaĝeroj facilan en- k elvagonigon : *la staciaj* ~oj.

* **Kajero**. Kunigaĵo da kelkaj paperfolioj, falditaj aŭ ne : ~o por skriblernado ; *tiu libro enhavas dek -ojn kune binditajn ;* *eldoni libron per apartaj* ~oj Z.

kajto = drako 2 k 3.

* **Kajuto**. Sursipa ĉambreto, por ŝipanoj aŭ pasaĝeroj. Kp BUDO.

Kakao. Grajno, entenata en la frukto de la ~ujo, k el kiu oni faras la ĉokoladon. ~ujo. Arbo el la fam. de malvacoj (*theobroma cacao*).